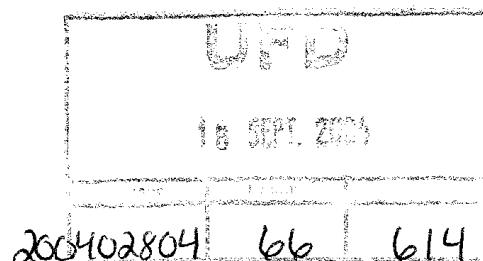

Rudolf Steinerhøyskolen

Lærer- og førskolelærerutdanning

Oslo 15.09.2004

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høringsuttalelse fra Rudolf Steinerhøyskolen til: Forslag om opptakskrav til grunnutdanninger ved universiteter og høgskoler § 8 Spesielle opptakskrav.

Vi takker for høringsinnbydelsen og ønsker å uttale oss om forslaget pkt. 1.:
Spesielle opptakskrav til allmennlærerutdanningen.

Vi vil først understreke at vi går ut fra at eventuell innføring av spesielle opptakskrav til allmennlærerutdanningen ikke vil gjelde ved Rudolf Steinerhøyskolen. Høyskolen tilbyr en treårig steinerpedagogisk profesjonsutdanning/ bachelorgrad som kvalifiserer til arbeid som klasselærer i Steinerskolene, men ikke en generell allmennlærerutdanning. Vi vil dermed heller ikke komme inn under departementets vurdering i Ot.prp. nr. 79 (2003-2004) pkt. 4.5.4:

Videre bør private institusjoner som tilbyr studier som har parallelle studier i statlig sektor, benytte de samme opptakskravene som er fastsatt i forskrift fra departementet. Dette innebærer at departementet fortsatt skal fastsette opptakskrav for opptak til grunnutdanninger.

I vår høringsuttalelse til NOU 2003:25 reservert vi oss mot Ryssdalsutvalgets forslag om at departementet kan gi pålegg om at ikke-statlige høyskoler må delta i Samordnet Opptak. Det er igjen viktig å påpeke at for en pedagogisk høyskole med et faglig-pedagogisk alternativ, vil det være en alvorlig inngripen i vår faglige frihet og autonomi om vi ikke kan utvikle våre egne opptakskrav, rangerings- og opptaksrutiner.

Det eksisterer forøvrig særskilte opptakskrav for opptaket til vår lærerutdanning. Foruten kravet om generell studiekompetanse gjelder:

- Nedre aldersgrense er 21 år
- Relevant studiebakgrunn og/ eller arbeidspraksis vektlegges ved rangering
- Søkere må gjennom intervju som kartlegger deres kvalifikasjoner for gjennomføring av studiet.

Bortsett fra dette, fokuserer høyskolen langt mer på studentens utvikling gjennom studiet og egnethet for læreroppgaven ved studiets avslutning, krav til

fremmøte, arbeidsinnsats, utholdenhet, prøving av kunnskaper og ferdigheter i de enkelte fag og dokumentasjon av ferdigheter gjennom praksisperiodene, enn kunnskaps- og ferdighetskrav i spesifikke fag ved inntak. Dette forutsetter en nær kontakt med studentene gjennom veilednings- og mentorvirksomhet og skriftlig og muntlig evaluering underveis i studieløpet.

Høyskolen er likevel positiv til en vektlegging av en viss faglig standard i matematikk og norsk, men mener at våre opptakskrav, opptaksrutiner og oppfølging av studentene gjennom utdanningen kan sikre dette på en bedre måte enn ved spesifikke karakterkrav fra en videregående utdanning som ligger minimum 2 år tilbake i tid.

Når det gjelder forslagene om spesielle opptakskrav til allmennlærerutdanningen, kan Rudolf Steinerhøyskolen slutte seg til departementets vurdering av allmennlærerutdanningens særstilling, behovet for kvalitet og kompetente og motiverte studenter. Behovet for å styrke utdanningens og yrkets rennomé gjennom å signalisere at utdanningen er krevende, er også legitimt. Vi stiller oss imidlertid spørrende til om de foreslåtte poeng- og karakterkravene vil være de mest egnede virkemidler for dette.

Departementet forutsetter at strengere karakterkrav vil øke status for utdanningen og yrket. Dette bør føre til en overveielse av om ikke andre tiltak bør prioriteres sterkere. Det ville være bekymringsfullt hvis også andre studier ville innføre tilsvarende krav og dermed undergrave studieadgangen for søkere med bestått videregående utdanning. Søkere med generell studiekompetanse bør i utgangspunktet få anledning til å dokumentere gjennom studiegangen om de er skikket for yrket. Dette stiller krav til oppfølging, tilbakemelding og evaluering underveis. Vi mener et sterkere fokus på dette, og en sterk satsing på utviklingen av kvalitet og innhold i selve utdanningen, vil være mer tjenlig enn et fokus på opptakskrav.

Når det gjelder de enkelte alternativer for poeng-/ karakterkrav, vil vi ikke gå nærmere inn på dem, men vi har registrert Utdanningsforbundets argumentasjon i forhold til alternativ 6, og finner denne fornuftig hvis poeng-/ karakterkrav først skal innføres.

Det er forøvrig fristende å påpeke at vi ved Rudolf Steinerhøyskolen ikke forstår prosentregningen som ligger til grunn for at et krav om 40 skolepoeng ville ført til at en mindre andel av studentene tatt opp 2001-2003 ville kommet inn (60,4 %), enn et krav om 40 skolepoeng og minimum karakteren 3 i norsk og matematikk (63,8 %).

Langt viktigere er det å peke på de spørsmålene forslaget i liten eller ingen grad tar opp: Hva med søkere som ikke kan poengberegnes?

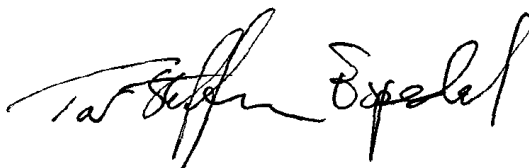
Elever med videregående opplæring fra Steinerskoler kan oppnå generell studiekompetanse, men får ikke tallkarakterer, hverken i enkeltfag eller som en "skolepoengsum". Det er svært viktig at søkere med denne bakgrunn ikke opplever tilleggskrav i forhold til andre søkere eller komplikasjoner i opptaket.

Det samme gjelder for studenter som blir tatt opp på grunnlag av realkompetanse. Siktemålet med realkompetanseordningen er nettopp at søkere med relevant erfaring og

livspraksis skal kunne vurderes uten spesifikke krav til eksaminering i forhold til fag fra videregående skole. Hvordan vil disse søkerne bli behandlet i opptaksprosessen?

Vi kan heller ikke se at departementet har utredet konsekvensene for andre gruppers adgang til studiet: Søkere etter 23/5 regelen, søkere med fagbrev/ svennebrev og utenlandske søkere. Vi går ut fra at departementet vil komme tilbake med en grundigere redegjørelse for behandlingen av alle disse gruppene før forskriftsendringen eventuelt trer i kraft.

Med vennlig hilsen
for Rudolf Steinerhøyskolen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tor Steffen Espedal', written in a cursive style.

Tor Steffen Espedal